ZLOČINSTVA KOJA JE OKUPATOR POČINIO NAD SLOVAČKIM NARODOM.

Kada je Hitleru i njegovim saradnicima uspelo ubediti veći deo nemačkog naroda o »rasnoj politici«i nadčoveku,potpomognut svetskom reakcijom počeo je ubrzanim tempom pojačavatai naoružanje u tom cilju da nasilno na teret susednih slovenskih i ostalih naroda proširi svoj tako zvani»životni prostor«.

U vezi naoružanja nemačke,Hitler počeo širiti rasnu ideologiu i u susednim državama.U mnogim državama Hitler je našao i naišao nas svoje pristalice.kao što je bio u Mađarskoj Horti,u Norveškoj Kvizling, u Čehoslovačkoj republici Tiso,Tuka,Haha a u Jugoslavii prins Pavle Karadjordjević,Stojadinović,Maček i dr.Ovi sateliti,razume se trebali su poslužiti kao peta kolona radi lakšeg izvodjenja germansko-imperijalističke politike,koje Hitler nazvao»životni prostor za višu rasu«.

Potpomognut svetskom reakcijom Hitleru je uspelo potpuno,naoružati.Pridobijanjem u mnogim europskim državama »kvislinga«i izdajica svoga naroda,reakcionara u prvome redu u Engleskoj i Francuskoj,Hitler je počeo izvoditi svoj plan i okupirati male države.Ove reakcionarske vlasti ne da se suprotstavile protiv ovog fašističkog zločina,što je bilo njihovom dužnošću prema mirovinskim ugovorima i prema paktovima,koje su zaključili sa nekom od ovih državica.Umesto toga Čemberlen i Daladje sa Hitlerom i Musolinim doneli su sramnu odluku nad Čehoslovačkom republikom i prisilili istu na kapitulaciu,što se pak osvetilo samoj Francuskoj i Engleskoj.

Posle okupacie Čehoslovačke republike,Hitler nije se zaustavio, već je i dalje napadao ostale države jednu za drugom.

Kada su narodi Jugoslavie 27 marta 1941 god.pokidali sramni pakt sa osovinom Rim-Berlin u koji ih je uvukla jugoslovenska peta kolona na čelu sa knezom Pavlom,Hitler,Musolini i njihov najverniji satelit Horti,napali su kao divlje zveri nanarode u Jugoslavii.Jugoslavia je bila potrebna Hitleru radi ekonomskog iskorišćavanja i kao put i prelaz i kao sredstvo radi lakšeg dolaženja ka svome cilju.

U prvoj polovini meseca aprila napale su srednjevekovne madjarske fašističke horde u Bačku,koju je Hitler i Musolini bacio Hortimu kao komad leba da ga lakše pridobije na svoju stranu i da sa njima izvršuje zločinstva koja su oni naumili izvršiti nad slovenskimi miroljubovim narodima istočne Europe.Slovački národ koji živi u Bačkoj čutke i sanegverenjem dočekao svoje vekovne neprjatelje i ugnjetače.Slutio je šta će biti sa njime za vreme ropstva.Kada su mađarski honvedi okupirali slovačka sela našli su ulice prazne,niko ih nije dočekivao,niko ih nije pozdravljao.Na slovačkim kućama nisu se vijali mađarski barjaci . Mađarsko fašistički okupator je bio time iznenadjen da Slovaci ovako hladno dočekivaju honvede.Zamišljali su da ovdašnji Slovaci su kao oni Slovaci,koji su stalno živeli u Madjarskoj,koje su oni uspeli pomadjariti,koji nisu smeli pokazati svoj nacionalni osećaj jer to nisu dozvolili u hortijevsko-fašističkoj državi,Niti su smeli pokazati neko obrazovanje u duhu svog naroda.

Posle interniranja i ubijanja nekolicine sumnjivih Slovaka kod najezde u Bačku prvom političkom delatnošću madjarsko-fašističkog okupatora je bilo pridobiri Slovake protiv bratskog Srpskog naroda s kojim su Slovaci zajedno živeli u Bačkoj.U ovome su madjarsko fašisti naišlin na ogorčen otpor slovačkog naroda.Slovački narod ne samo da nije hteo u sudelovati s okupatorom u njegovom zlikovačkom radu,koji su okupatori provadjali nad bratskim srpskim narodom,čak što više ujedinio se sa njim,i sa ostalim antifasističkim narodima u Bačkoj i već u prve dane okupacie daje moralni otpor.Kada su Madjari proterivali Srbe iz Bačke slovački narod ga je pratio sa suznim očima i stisnutim pesnicama.Uvereni da Slovaci neće saradjivati u njihovoj politici i u zločinstvima, madjarsko-fašistički okupatori pokazali su svoje pravo lice prema Slovacima i nisu više pravili razliku izmedju Slovaka i ostalih antifašističkih naroda u Bačkoj.

Teška su vremena nastala za Slovake,proterivanje,mučenje,hapšenj ubijanje,pljačkanje i madjarizacia.U ovom svojom zločinačkom radu madjarsko-zločinački okupator hteo je prestići i svog pokrovitelja fašističk Nemce.Izmislio je najgrozniie načine mučenja,počevši od srednjevekovnih pa do današnjeg modernog mučenja sa elektricitetom.

Kada su madjarski fašisti uvideli da slovački narod ni na ovaj n čin neće prisiliti na saradnju sa njima počeli su sa madjarizacijom slo - čke omladine.U slovačkim školama započelo učenje madjarskog jezika od prvog razreda,iako slovačka deca pa i slovački učitelji /sem nekolicine nisu znali madjarski.Na slovačka odeljenja koja nisu uopšte pohadjala m madja rska deca postalavili su madjarske učitelje,koji nisuö znali ni

reči slovački.Kakvo je bilo učenje u odeljenjima u kojim učitelj nije znao ni reči slovački a deca nisu znala madjarski,ne treba govoriti.Matica slovačka za vreme okupacie nije radila iz razloga da nije htela raditi u tom duhu koji joj je nalagao madjarsko-fašistički režim.Slovačke omladince su nasilno mobilisali u takozv.org.»leventę»koja je bila vojničko fašističke vrste.Sa ovom organizaciom madjarski šovinisti su hteli vaspitati slovačku omladinu u madjarsko-fašističko-vojničkom duhu i ovako ih spremiti za boj u ratu protiv bratsko-ruskog naroda.ali slovačka omladina nije podlegla ovome i nije primila fašističko vojničku ideu.Slovački omladinci su se protivili i nisu hteli prisustvovati »leventističkim vježbama zasta su bili gonjeni,mučeni,vredjani na narodnoj časti,šta se može videti iz zapisnika.

NASILNO MOBILISANJE SLOVAKAU MADJARSKO-FAŠISTIČKU VOJSKU.

Poznato je da madjarska država imala sa starom Jugoslavijom pakt o v večnom prijateljstvu koji pakt su madjari pokvarili i okupirali Bačku.Okupacia Bačke bila je bezpravna i iz tog razloga da ovo nisu priznavale medjunarodne organizacie i savezničke države.Ovo nije smetalo madjarskim fašistima da u Bačkoj prisilni mobilišę Slovake u madjarsku vojsku.Bačvanski Slovaci nisu znali madjarski,zbog čega su bili u vojsci ismejavani,vredjani na narodnoj časti a i mučeni.Nedovoljno izvežbani sláni su bili na istočni front,gde se sa njima neljudski postupalo.Slovaci imajući slovenskog osecaja nisu hteli ratovati protiv bratskog sovjetskog naroda,mnogi od njih bežali su iz madjarsko fašističke vojske na stranu Crvene Armije ili su se vracali kućama,gde su se krili i prelazili u partizanske odrede u Bačkoj.Okupatorski žandari,javna i tajna policija,progonila je porodice ovakvih begunaca.Po slovačkim selima,bila su na dnevnom redu hapvenja,mučenja,logorisanja,Sva ova gonjenja nisu slomila duh slovačkog naroda i nisu ga sveli od njegovog napredno demokratskog ubedjenja.Slovački narod nij gledao ukrštenih ruku na to kako ga madjarski okupator uništva već od prvoga dana u zajednici sa srbskim narodom i ostalim antifašističkim narodima učestvuje u partizanskom ratu.Već u leto 1941 god.slovački partizani zajedno sa ostalim slovenskim narodima aktivno učestvuju u organizacii narodnog ustanka protiv okupatora,pod najtežim uslovima kakve su mogli biti samo u Bačkoj s obzirom na njenu ravnicu i bezšumni kraj.Madjarski fašisti i u ratu sa partizanima su postupali protivno medjunarodnim propisima. Jedan konkretan slučaj:19novembra 1941 god.na Dunavu,privremenoj granici madjarsko-hrvatsks,slovački partizani zarobili su dva madjarska vojnika i postupajući čovecanski i držeći se medjunarodnih propisa ove nisu ubili već su pustili na slobodu.U toku tog istog dana u robstvo je pao slovački partizan Jovan Kardelis koji je bio teško ranjen,ali madjarsko-fašistički honvedi nisu gledali na to da su mu kroz otvorenu ranu na želudcu i ispala poslednjy creva,tukli su ga i mučili bez obzira na to da je pao u nesvest.Zatim su ga preneli u bolnicu gde su ga za 4 meseca lečili i mučili i ovakvog slabog odneli na strelište i ubili.

Slovačke partizane u njihov m odboju potpomagali su skoro ceo slo-

vački narod koji živi u Bačkoj.Kolaboranti i saradnici okupatora bili su retki slučajevi,ali ove je narod poznavao žigosao kao izdajnike svoga naroda.Kade je okupator osetio da slovački narod što dalje to više pristupuj narodno oslobodilačkom pokretu počeo je masovno odvadjati Slovake na prinudne radove.Hiljade Slovaka bilo je oterano na teške i prinudne radove kde pod najtežim okolnostima,vredjani na svojoj narodnoj časti,mučeni i slati u rudnike,na opasna mesta,kaošto je skuplanje mina na kojim radovima su mnogi poginuli.

Madjarsko fašistički zlikovci su otišli iz Bačke i više se nikad neće vratiti,ali njihova zloglasna dela ostaće u sećanju slovačkog naroda kao večita opomena jer nije bilo porodice koja nije imala nekog u armii koncetračnim logorima,na prinudnom radu ili prisilno mobilisanog u madjarsko-fašističku vojsku.Slovački narod je dao hiljade žrtava za vreme madjarske okupacije i time pomogao skorijem uništenju barbarskog fašizma.Slovački narod priključuje se jugoslavenskim narodima i bratskom Čehoslovačkom narodu i traži da se madjarsko-fašistički okupatori kazne.

Smrt fašizmu!-Sloboda národu!

A R M I J A

Zločinstva madjarskog okupatora datiraju odmah od prvog dana okupacije. Dolazak majdrakse vojske, madjarske zandarmerije u uniformama i u civilu, fašistički orijentisanih činovnika, trgovaca, i ostalih namestenika, i njihova zanimanja u Bačkoj i Baranji, značila su ceo niz zločinstava izvršenih nad slovenima i jevrejima, a kasnije i nad samim Madjarima koji su simparisali sa Sovjetskom Rusijom.

Cilj zločinstava je bio:

1/Toliko zaplašiti Slovene, da nebi poduzimali subverzivne protiv protiv postojećeg poretka, koji su nasilno uspostavili Madjarski revizionisti, saveznici fašističke Nemačke i Italije.

2/Lišenje života, interniranjem, prognanstvom iz države hteli su slomiti i paralizirati upliv i značaj Slavena u ekonomskom životu u Bačkoj i

3/Popunjavanjem proredjenih ili razredjenih redova slavenskih Madjarima, na teritoriji "Trianonske Madjarske" u Bukovini i Bosni hteli su postići svoje težnje za ovu teritoriju.

Da bi svoj cilj postigli, madjarski okupatori preduzeli su mnoge mere predostrožnosti, kojimasu na najnečovečniji način hteli slomoti duh otpora Slavena i Jevreja u Bačkoj.

U proganjanju Slovaka u Bačkoj razlikujemo dve faze:

I

Za vreme nadiranjau Bačku u prvim danima okupacije Madjarska vojska i organi madjarskog honvedskog kontrašpijunažnog odeljenja sa sedištem u Novom Sadu uzpripomoć nemačke manjine, članova hitlerovog udruženja "Kulturbunda" i fašistički orijentisanih Madjara ppčeli su izvoditi svoj pakleni plan.

U slovačkim selima, pristupili su sastvaljanju imenika li-ca koja su bila poznata kao nekompromisna, širitelja saradnicas sa Srbima i ideje sveslovenske uzajamnosti, za vreme jugoslovenske ere, kao nekompromisni otpornici, neprijatelji Svetostefanske ideje, kao članova Jugoslovenske organizacije "Četnik", kao i one koji su zločinstva nad nacističkom fašizmu predavanjima, javno ili kroz štampu žigosali.

U imenik zavedena lica zatim su bila zavedena u najboljem slučaju u imenik taoca, koji su odgovarali za poredak u selu. U slučaju naruše-nja ovoga poretka, pretili su im ubijstvom.

One koji su smatrani opasnijima, internirani su.

Interniranje je bilo na tri načina:

a/I ternacija cele porodice

b/Interniranje samo jednog člana u političke internacione logore

c/Interniranje pojedinaca, zapravo odstranjenje pojedinaca iz dosadanjeg mestaboravka i njihovo preseljavanje u nekoja mesta u centar Madjarske gde su bili dužni stalno boraviti, odakle se nisu smeli udaljiti a morali su se svakodnevno ili dva puta nedeljno javljati žandarmeriskoj tsanici.

II

Posle stupanja u rat Sojvetskog Saveza, započela je druga faza.

Madjarsko kontra špijunažno odeljenje u Novom Šadu dobija pojačanje od najkrvoločnije ustanove, koja je postala strah i trepet svih rodoljubivih slavena u Bačkoj, od zloglasne " Madjarske Kraljevske 5/1 Ispitne žandarske ispostave" /Madj.Kir.V/1 Čendir njomozo/ u Novom Šadu sa svojim ekspoziturama u Djurdjevu, Adi, Srbobranu, Čurugu, Bačkoj Topoli, Somboru i Subotici.

Metode rada kod isledjivanja:

Madjarsko fašistički okupatori izradili su rafinirani sistem ispitivanja, metode koje su prevazišle i španjolsku inkviziciju. Kod iznudjivanja priznanja, nisu se ustručavali upotrebiti najgroznije načihe iznudjavanja bez toga da bi za ovo imali neki osnov. čisto iz sadističkih sklona.

Saslušanje:

Početak ispitivanja u drugoj fazi može sesmatratimome nat hapšenja lica koja najčešće potpuno bez osnovno su bila osumnjičena u vezi sa akcijama i pokretom subverzivnih elemenata.

Hapšenje su provadjali organi " Armije " u civilu uz saradnju žandarmerije a u prisustvu mesne policije.

Najpre su izvršili pretres stana, tražeći kompromitujući materijal. Kod više slučjeva je bilo ustanovljeno da u tom slučaju kadanisu ništanašli nisu odustali od svog plana, već su kompromitujući materijal jednostavno

podmetnuli.Posle pretresa sledilo je hapšenje.Posle dolaskau "Armiju" /Sedište čendir njomozo al ostalju/ sledilo je saslušanje.Ponekad se desilo da saslušanje nisu počli odmah istog dana,već sledeći ili posle nekoliko dana,čak štaviše ima i slučajeva kadauopšte nisu bili saslušani.

Saslušavanja su vršili pojedinačno.Uhapšenog su odveli iz zajedničke prostorije u kojoj se on do tada nalazio,obično pred tri istražitelja.

Ovakih prostorija je bilo više.Nekoliko ih je bilo u prizemlju /za muškarce/ na spratu /za ženske/ ali najveće odeljenje se je nalazilo u podrumu.Podrum je bio jako nehigijeničan, bez prozora, odnosno sa zatvorenim prozorima,prenatrpan sa muškim i ženskim licima.

Zatvorenike je razgledao žandarm,koji nije dozvoljavao ni razgovor a niti ma kakav pokret tela.Zatvorenici su bili stalno okrenuti prema zidu i to jedan sat u stajacem a jedan sat u sedećem stavu.Kretanje ili micanje rukama je bilo strogo zabranjeno.

Spavalo se je na golom patosu,bez skidanja odela,i to na smene dva sata se je spavalo a dva sata se je stajalo.

Na nuždu se je moglo ići samo u odredjeno vreme i to pojedinačno.

Saslušanje je započelo optužbom radi saradnje sa subverzivnim elementima u tom smislu,da je dotični ili novčanom ili u životnim namirnicama davao pomoć partizanima,davao im prenoćišta,bazu,ili da je širio partizanske letke,saopštavao sadržinu tih letaka,ili da je lično učestvovao u partizanskim organizacijama.Kada okrivljeni nije davao nikakav odgovor ili njegov odgovor nije zadovoljio inkvizitore,sledilo je mučenje,kakvo nije zapisala istorija kulturnih naroda.Svakaod ovih žrtava,osetila je sistem mučenja,te je okupator izgradio do potankosti i kojeg je dosledno upotrebljavao.

Saslušavanje je trajalo permanentno danju i noću.Ovakvo inkvizitorsko saslušanje redovno je trajalo jedan sat a često i više.

Načini mučenja su bili različiti.Najčešće su upotrebljavani pendreci /gumeni štapovi razne debljine u dužine/ te razni tvrdi predmeti drvenuk klupu,električnu struju,gvozdene kliješte,eksere,igle,vreće sa 40 kg.težine,papirna kesa sa renom /hren/ uklještavanje prstiju u vrata i različita druga duševna mučenja,kao što je ismejavanje,vredjanje,ponižavanje i drugo.

Sam način saslušavanja bio je sledeći:

Kada osumnjičeni optužbu nije hteo da priznapočeli su ga šamarati,kopati nogama,nazivati raznim pogrdnim imenima.Ako nije ni onda priznao naredili su mu da se izuje /izuti se nije bio težak probelm,to je bilo odmah gotovo,jer su svakom apšeniku odmah pri ulasku u "Armiju" povadjeni ušnirači iz cipela i predmeti kojima bih mogao svoje telo oštetiti,eventualno pomoću kojih bi mogao izvršiti samoubistvo/.Kada je bio apšenik bos, vezali su mu ruke na ledja,i svalili su ga ledjimana klupu tako,da su mu noge virile skraja klupe,onda su ga vezali sa nekoliko kajševa zaklupu tako danije mogao ni da mrdne.Kada su i sa tim bili gotovi,uz pratnju stalnih psovki,jedan mu je zapušio kaputom usta ili je jednostavno sa nagrudi i zatvorio usta rukom.Drugi je uzeo štap,i počeo udarati štapom po tabanima iz cele snage.Kada se je jedan umorio,nastavio je drugi sa udaranjem i to je sve išlo tako dotle,dok žrtva nije pala u nesvest.Kod prvog udaranja pravili su i pauze,koje su bile obično ispunjene sa užasnim ponižavanjem. Na pr.naredili su žrtvi,tada kada je jdva stojala na nogama,kako se igra srpsko kolo,kako čardaš.fokstrot,kako igra meda nalancu.Posle pauze nastavilo se je sa udaranjem.Kada su tabani jako otekli i pokrili se krvlju,tukli su ponogama izna kolena po butinama i po stražnjem delu tela.Zatim je sledila igra ili preskakanje cipela,klupe ili veranje uz zid.Kada se je žrtva umorila,nastavljano je sa kopanjem,udaranjem gumenim štapom po glavi,ledjima i po drugim mestima.Ako ni po ovom drugom udaranju optuženi nije priznao naredili su mu pružiti dlanove da bi mu po njimaudarali četrdeset groznih udaraca.Izmrcvarenu žrtvu,duševno itelesno,obično su morali preneti u prosroriju odakle su je doveli.Ali sa ovime još nije bila ispunjena mera mučenja.Kada se optuženi vratio na svoje predješnje mesto,nisu mu dozvolili sesti niti vodu piti,najmanje još jedan sat.

Napominjemo,da seglas nesretnih žrtava,razlivao po celoj zgradi i dopirao u sve sobe.Ovo je bio deo njihovog programa,jer saovime su hteli uticati i naostale žrtve,na ovaj način su ih hteli slomiti i prisiliti na priznanje.

Da nebi vanjski svet ili slučajni prolaznici pored zgrade mogli čuti kuknjavu u zgradi,uvek kada je bilo saslušanje,nabalkonu zgrade je svirala vojna muzika.

Sledeći ispit bio je odmah drugog dana, ali ponekad i posle nedelje dana. Kod drugog ispita mučenje je bilo već konbinovano. Batinanje gumenim palicama kao pre, ubadanje igala pod nokte, i ondaudaranje po spolnim udovima. To se je sve radilo odjedanput odnosno istodobno. Izmučenu žrtvu su posle sa lušali.

Kod trećeg i četvrtog dalnjeg ispita, mučenje je bilo još teže. Vrhunac mučenja bilo je elektriziranje. Kod ispita ženai devojaka, okupator se je dopuštao silovanja.

I ako je važilo naredjenje, da kod ispita i posledica ispita žrtva nesme umreti, dešavalo se, u više slučajeva, da je žrtvaumrla.

Kao dokaz našeg tvrdjenja, navodimo izjave iznete u zapisniku koje prilože pod br. 92, 232 i 462.

/Kod ispitauvek je bio sastavljen zapisnik, koji je okrivljeni morao svojeručno potpisati. Kada se je ustručavao da zapisnik potpiše, time se je izložio dalnjem mučenju čak do onesveštenja.

Kada je okrivljeni zapisnik potpisao /a mnogi su je potpisali samo zbog toga da bi izbeli salnje mučenje/, mogao je očekivati samo sudjenje.

Kome se nije moglo dokazati krivica bio je pušten na slobodu. Pred puštanjem na slobodu morao je potpisati izjavu, da u "Armiji" nije bio zlostavljen niti tučen on i drugi. Pretili su mu da ako će nešto pričati o stanju kako je bilo u "Armiji" da će biti opet zatvoren.

A slučaju da se osumnjičenom dokazala samo mala krivica pa i najmanja bio je prepušten na slobodu, ali je bio stavljen pod policijski nadzor.

Kada je bila u pitanju teža krivica, osumnjičeni je bio stavljen pred preki sud /rögtön biràskodàs/.

Vrste i rad vojnih sudova.

Vojni sudovi okupatora bili su podeljeni u dve vrste: sudovi, koji su bili formirano samo zbog formalnosti i sudovi koji nisu bili samo formalni već koji su donašali i dalekosežne odluke.

Po formiranju V/1 isledno odelenje to je posle 1.VII.1941.g. organizovani su bili faktiči vojni sudovi. To su bili:

1/ preki sud "rögtön biràskodàs"
2/ sud glavnog generalštaba, i
3/ redovan vojni sud petog armijskog sastava u Segedinu.

Preki vojni sudovi bili su po većim mestima. Njihov sastav bio je od pet članova od kojih je jedan vršio poslove suda a drugi je pretsedavao. Pred ovaj sud obično bili su predvadjani svi osumnjičeni iz "armije".

Optužbu je zastupao vojno državni tužioc.

Odbranu je vršilo lice odredjeno od strane vojnih ustanova.

Ovi sudovi bili su organizovani i formirani na osnovu proglasa Novakovića Bele podmaršala i vrhovnog zapovednika madjarske kraljevske južne vojske koji je imao neograničenu moć u pri vršenju okupatorske vlasti u okupiranoj Bačkoj. U slučaju izricanja smrtne presude pomilovanje zapravo vlast davanja pomilovanja bilo je prenešena sa regenta Hortia na Novakovića.

Ovaj sud dejstvovao je samo u vremenu trajanja opsadnog stanja Posle prestanka opsadnog stanja prestala je i funkcija prekih vojnih sudova. Ostala su samo dva suda i to sud Glavnog generalštaba i segedinski vojni sud. Teži slučajevi kao i slučajevi hitne prirode raspravljao je prvi, a stvari manjega značaja dostavljani su pred vojni sud u Segedinu. Sud Glavnog generalštaba nije imao stalno sedište, on je odlazio na mesta gde je to iziskivala potreba. Osumnjičeni iz "armije" posle izdrženog perioda mučenja morali su pod teškim uslovima čekati dolazak suda Glavnog generalštaba, koji je trebao raspravljati stvar njihove optužbe. Ovo iščekivanje trajalo je skoro u svakom slučaju dosta dugo i to 10ö15 nedelja.

Kada se dokazalo da se optužba zasniva naiznudjenom priznanju i da je sumnja manjega značaja, dalnji postupak bio je prenet na redovan vojni sud u Segedinu.

U "armiju" su bila dovlačena i takva lica, za koje nije postojao nikakav verodostojan materijal, već ona su bila zatvarana prosto na osnovi optužbe mesnog beležnika ili njegovih poverljivih lica. /Napominjemo da je opštinski beležnik u vremenu okupacije bio tako reći neogračineni gospodar opštine, koji je pretstavljao vrhunac madjarske okupatorske politike kao i najpoverljivije lice okupatorskog administartivnog aparata./ U takvom slučaju uhapšen je bio grozno zlostavljan, posle čega je bio otpušten kući.

Sudbina pojedinaca, koji su bili predvadjani pred sud bila je ta, da su oni bili osudjeni na sud, dugogodišnji žavar, kraći zatvor ili

su bili oslobodjeni.

Broj onih slovaka, koji su prošli kroz "armiju" iznosi oko 300 duša. Od ovih nekoji su bili osudjeni na smrt, neki pak na zatvor a samo mali broj je bio oslobodjen krivice.

Najznačajniji primer masovnog ubijanja dogodio se u Petrovcu. Posle teških mučenja i zlostavljanja u zloglasnoj "armiji" osam mladića /šest Slovaka iz Petrovca i dva Srba iz okoline Petrovca/ studenti, zanatlije i zemljoradnici optuženi su bili zbog veleizdaje. Sudjeni su bili od strane suda Glavnog generalštaba i osudjeni na smrt. Smrtna presuda izvršena je javno i obešeni su na javnom mestu u Petrovcu.

Iz gore iznešenog jasno je, koliko je slovački narod naseljen u Bačkoj morao pretrpeti u vremenu četvorogodišnjeg robstva. Bilo je i takvih lica, koja su bila pet-šest puta u mučilištu novosadske "armije", gde su ljudi molili a i želeli radje smrt, nego da prežive još jedan dan u kojem bi trebali da se podvrgnu novim mukama.

Šta je moglo održati Zuzanu Kardelisovu, koja je bila šest puta u ovoj mučionici "armiji" i to uvek 10-15 dana paćena i zlostavljena. Održala je samo čvrsta i neograničena vera o pobedu istine nad mračnim fašizmom, koje mu je bio cilj istrebiti slavene i ostale miroljubive narode.

Ova ista vera održala je i stotine ostalih slovaka, koji nisu klonuli pod madjarsko-fašističkim mukama i podlegli njihovoj bestialnosti.

Ove žrtve fašizma traže, da madjarsko-fašistički krivci budu pravedno kažnjeni, onako kako su to i zaslužili.

H A P Š E N J A

Posle zverskog mučenja u istražnim zatvorima,,koje je obično trajalo dosta dugo,žrtve su bile predvedene pred sud,gde im je bila izrečena presuda.Sudjenje nijebilo ispravno,nego se je sudilo ,kao su to samovoljni sudije htjeli.Kada je na žrtvu padala optužba da je nacionalno svesna ili antifašistički orijentirana,bez ikakvih konkretnih dokaza njezine krivice,žrtva je bila odsudjena na manje ili više godišnju tamnicu.

Pod jakom žanadrskom pratnjom,okovane u lancima ,tjerali su one,koji su bili odsudjeni na tamnicu,tamo gdje im je to bilo odredjeno. Odsudjene žrtve slali su u sledeće tamnice:Segedin/Csilag börtöny/,Vacov, Budimpešta/u konty ulicu i na Margit sigetu/ te Satoraljaujhely.Tokom 1943-44.godine,Madjarska vojna komanda odvlači zatvorenike na istočni front,gde ih kao sakupljače mina,postavlja na najopasnija mesta,tako da su mnogi tamo izgubili svoje živote.

Ženske su zatvarali u tamnicu "Marija Nostra".

Postupak sa zatvorenim Slovacima u tamnicama bio je surov i nečovečan.Najteži teror vladao je u tamnici Satoraljaujhely,uslijed čega su se zatvorenici pobunili.Pobuna je bila teroristički ugušena.One,koji nisu poginuli u borbi,po ugušenju pobune poubijali su na najzverskiji način.Slučaj Vladimira Šustera i drugih.

Ali ni druge tamnice nisu zaostale o čemu nam jasno govori Zapisnik broj:B - 97.o slučaju Gašpar Jana,koji nam govori:"Meseca novembra 1942.godine bio sam uhapšen.Zatvoren sam bio u sreskom zatvoru u Novom Sadu,s optužbom da sam antifašistički nastrojen.Po dolasku u zatvor,dočekali su nas sa sledećim rečima,da će oni/madjari/naučiti poštivati madjarske zakone,koji vode brigu za naš svakidašnji život.Ćelije u zatvoru bile su malene,tako da je u njih stalo najviše šest osoba,a nas jetamo bilo osamnaest.Hrana je bila ispod kritike i tom smo dobijali svega dvaputa dnevno i bilo je dosta slučajeva kada nije bilo za sve.Iz Novog Sada bili smo odnešeni u Budimpeštu u zatvor "Margit kör utca 85."Odmah po dolsku u zatvor,kako stražari,tako i rukovodioci samog zatvora,dočekali su nas sa ovim rečima/kada su vidjeli da smo iz Bačke/da ti nije bilo dosta mesta u Dunavu i Tisi za vas,i da jedemo madjarski hlebac i nepokoravamo se madjarskoj okupatorskoj moći.Taj grub postupak sa nama doveo nas je u takvu psihozu,da smo osećali da je naš život završen.Što smo tokom kratkog vremena osetili fizički i duševno.Hrana bila je tako mizerna,da čovjek živeći u tom zatvoru četrnaest meseci,nije sposoban za daljnji život,jer je sklon svima bolestima.Ono što je bilo najteže u zatvoru,to je bio postupak vojnika sa zatvorenicima,jer stražari nisu dozvoljavali,da se i jedna reč progovori,a ako su primetili, da je nekoji od zatvorenika progovorio reč, odmah su ga uzeli na saslušanje,gde je bio kažnjen,i to ako se još priznao za sadržaj reči,koji nije bio za njih povoljan,odmah su ga bacili u posebnu/jedinicu/takorekuć samicu/ćeliju/,gde je dobio samo vodu a hranu nikakvu.Nakon izdržanja tri,šest ili dvanaest dana te velike kazne,nije bio čovjek u stanju davlada sam sa sobom,.Nakon izdržanja ovako velike kazne,čovjek je oslepio,ogluvio,toliko je oslabio,da nije mogao ni reči progovoriti.

Na ovakve načine probale su Mađarsko-fašističko-hortijevske bande uništiti otpor miroljubivog, i demokratskog naroda.To ovim mađarskim bandama nije uspelo,jer oni,koje su u ovim zatvorima,mučili,čvrsto su bili uvjereni da će doživjeti slobodu,te da će mađarski đelati biti kažnjeni.Izdržali smo u Budimpešti do meseca januara 1943.god.kada smo bili odnešeni u Vacov.U Vacovu bili smo u jakoj zimi zatvoreni u hladne ćelije,gdje nam je bio pod nogama jedino hladan kamen.Hrana ništa nije bila boljanego u Pešti,a ovdjese je još više tražilo fizičkih poslova,kao na primer istovar uglja iz šlepova,kod kojeg posla su iznemogli drugovi,padalim mrtvi na zemlju.Ono što se kod ovoga može još zapaziti,napominjem da smo u Vacovu morali ići u crkvu,gdje smo morali pevati mađarsku himnu,koju mi nismo znali pevati.I ovom prilikomsu izmučeni drugovi padali mrtvi na pod u crkvi.Poštu koju smo nekoliko puta dobili ili poslali,cenzurisali su popovi,na koje smo gledali kao i na ostlae đelate,i koji su bili poslati u zatvor da bi mučili i ubijali narod.Usvakom slučaju kako u crkvi,tako i van crkve uvek su kritikovali politiku slavenskih naroda,a najvuše politiku Sovjetskog Saveza.Ovo se stalno ponavljalo za vreme moga boravka u zatvoru,dok nisam bio pušten svojoj kući u Petrovac,gdje sam se morao svakodnevno javljati u opštinskoj kući a dvaputa nedeljno u žandarskoj kasarni,a koje prijavljivanje je trajalo šest meseci.Postupak mađarskih žandara u Bačkom Petrovcu ništa nije bio bolji nego"Margit köru".

Sa ovim je završio Jovan Gašpar.

Ovaj zapisnik nam govori,kako je bio nečovečan postupak sa Slovacima i ostalim Antifašistima u Bačkoj.

Ali ne samo u zatvorima,već i u bolnicama teško bolesne ili ranjene,kao što nam govori Zapisnik broj B - 96.o slučaju Kardelis Jana iz Kisača u kojoj se govori:U jednom okršaju sa Mađarskim okupatorima bio je teško ranjen 19.novembra 1941.godine,te je pao u ruke mađarskih "Honveda".Kada su ga uhvatili na pola mrtvoga,prvi njihov posao je bio tučnjava i vređanje narodnosti.Nije im smetalo ni to što ga je metak probio, i što su mu ispala crijeva.Nije im smetalo ni to što postoje međunarodni zakoni prema kojima se ima zarobljen ili ranjen vojnik respektirati,nego su mučili i tukli,a kada su se zasitili toga zverskog mučenja odvezli su ga u bolnicu.U bolnici su ga d žali četiri meseca.Tamo je bio u posebnoj sobi,gde su ga mučili kroz čitavo vreme njegovog boravka tamo.2.marta 1942.god. napola bolestan bio je odvučen iz Novosadske bolnice u Sombor,gde je bio odsuđjen na smrt streljanjem.Pošto je bio slab od zverskog mučenja i od rane,nije imao snage da ode sam na mjesto svoga streljanja,nego su prinudili njegove drugove koji su bili isto osuđeni na smrt da ga prenesu na mjesto streljanja,gde je bio i streljan.

Mađarskim zločincima nije bilo dosta ni njegove smrti,nego su je nagovorili da im isplati 2o.ooo.predratnih dinara,te da će joj sin biti oslobođen, odnosno biti će pomilovan.Kada im je isplatila,onda su joj rekli da je već kasno,te da se presuda smrti nikako nemože izmeniti.Tako su staroj majci oduzeli i sina i novac.

I ovaj zapisnik nam govori na zločinački postupak Mađarsko-fašističkih okupatora u istražnim i drugim zatvorima.

./.

Na ovakve načine pokušavali su Mađarski okupanti da ubiju antifašistički duh Slovačkog naroda u Bačkoj,ali to im nije uspelo.Slovački narod čim dalje,tim je više pružao otpor i prilazio je k Narodno-Oslobodilačkom Pokretu.Čim dalje,tim su više odlazili Slovaci u Partizanske Odrede,a oni koji su ostali kod svojih kuća pomagali su i sakrivali Partizane.

- o O o +

R Á C I E.

Okupant u svojoj zverskosti,zato što mu se činilo,da mučenje,tiranizas
e i ubistva koje je provadjao po zatvorima i koncentracionim logorima ni-
bila dovoljno efikasna da potpuno pokore i zastraše i da slovački eleme -
t u bačkoj načine pokornim,izmislio je jajefikasnije sredstvo za pročiš-
je Slovena i počeo provadjati racie.

Ove razie su bile spremane kako u političkom tako i vojnom pogledu
ć krajem 1941 god.a da bi za ovo imao neko opravdanje okupant je proturio
st u kojoj je optužio slavenske elemente da spremaju oružani napad pro-
v Mad.jara i Nemca.Nespokojstvo je raslo,i okupator nije preduzeo nikakve
rake da,ovo nespokojstvo olakašanjem pokornih naroda paralise,već napro-
u i sam izazivao i razširio i zbog toga za grozna zkostavljanja koja su
činjena za vreme razia nisu odgovorni samo pojedinci,već ceo režim madjars
o fašističke države.Odgovornost za ubijstva,nasilnost treba podnašaju ne
amo madjarski honvedi sa oficirima već su za ovo odgovorne civilne uprave
počevši od same vlade pado zadnjeg vodećeg činovnika,tim pre što u vremenu
ada se pripremali ove razie u Bačkoj je vladala već civilna uprava.Ali od -
ovornost za ove zločine pada i na ovdašnje madjarsko-nemačko stanovništvo
koje je učestvovalo ili aktivno u ubistvima ili pripremalo ista širenja
esti.

Za racie su odgovorni svi najviši fun cioneri koji su o tome znali,
oraju o tome znati,čak sta više koji su za ove zločine dozvolu.Oni su mo-
ali dati za ovo dozvolu,jer je nemoguće ni zamisliti da bi mogo ovo spro-
esti ma koji veliki župan ,sreski načelnik ili neki od komandanta na svoju
uku i na svoju odgovornost poubijati toliko miroljubivog stanovništva.

Ali baciti tu odgovornost na civilnu ili vojničku upravu a nepomenu-
i da barem delimičnu odgovornosz vode i bačvanski madjarski fašisti,bilo bi
epravedno,jer u ovim ubistvima imaju svoj udeo i t zv.merodavne ličnosti iz
olitičkog i nacionalnog delanja,koje su aktivno saradjivale ako u ničemu
rugom barem u psihološkom i nervnom sistemu a koje se spremale teren za ra-
ie ali koje su u isto vreme pred provadjanje ovih masovnih ubistava spremi-
i opravda nje za ove zločine i nagomilavali dokaze da je to moralo biti,

Posle ovakvog psihološkog,političkog i vojničkog spremljenja ovih
verskih zločina,kukavički okupator madjar započeo masovna ubistva.Slovački
arod je strepio slušajući o zverskim ubistvima počinjenim na bratskim srp-
kom narodom istočne Bačke.I znajući da će okupatorova mržnja zahvatiti i
lovačka naselja i opštine u strahu je očekivao buduće događaje.

Ovako se približio januar 1942 godine kada su se objavili u Novom Sa-
glasi na srpskom i madjarskom jeziku da će vojnička uprava sprovesti pregled
tanova i raciju ali u objavama nije bilo rečeno kada će se ovo izvršiti.

U ovim oglasima bilo je naredjeno sledeće:

1/ Zabranjen je svaki ulični saobraćaj,i dozvoleno slobodno kreta-
nje samo činovnicima i radnicima koji su zaposleni u gradskim ili
državnim ustanovama i to uz odgovarajuću dozvolu.Ostalo stanov-
ništvo se može kretati ulicama samo u najhitnijim slučajevima
/radi nabavke životnih namirnica/ i kretati se može samo peške i
to sredinom puta.
2/ Zabranjen je svaki kolski i autobuski saobraćaj.
3/ Sva mesta za zabavljanje moraju biti zatvorena.
4/ Zabranjuje se svaki društveni život,kao i svako skupljanje
društva koje nije dozvoljeno ni u privatnim stanovima.
5/ Preko celog dana prozori treba da su zatvoreni sa spuštenim
zavesama.
6/ Sve kapije kuća moraju biti zatvorene danu i noći, dok se imaju
otvoriti bez odlaganja samo licima koja vrše pretres, strana se
lica ne smeju primati u kuću već se odmah imaju predati vlasti-
ma.
7/ Bez odlaganja treba predati oružije, municiju i eksplozivni ma-
terial vlastima jer će se bez milosti postupati spram onih kod
kojih se bude pronašao.

Prema samom tekstu sa pravom se mislilo da će za vreme racije sve narod-
nosti pred vlastima biti jednake i da se neće praviti razlika.Medjutim to je
bila zabluda jer kako se iz saslušanja žandara Kenjereš Janosa saznalo ,koji
se izrazio: "Dobili smo naredjenje poubijati sve Jevreje a od Srba i ostale
one koji nisu znali madjarski."

Ovako se približio 20.januar 1942, veče pred početkom racije, kada je
žandarmeriski podpukovnik Gal Lajos pozvao sve komandante grupa koje su imali
kontrolisati žandarmeriske patrole za ispitivanje,skupljanje i izvršenje ra-
cije i tom prilikom je izričito naredio"da se neće pridržavati propise racije
već se ima sprovesti čišćenje".

21 i 22 januara sprovedene racije nisu pokazale zadovoljavajuće rezultate, tojest vodjeći madjarski funkcijoneri nisu bili zadovljni sa malim brojem žrtava. Zbog toga general Feketehalmi Cajtner rekao je ove rječi: "radi se o nacionalnoj časti a cilj ove racije je odmazda." Na primedbu žandamerijskog kapetana Dr. Zöldi Martona: "šta će biti ako xx idućeg dana na ulici bude bilo leševa?" general Cajdner je odgovorio: "baš i hoću da bude leševa."

Da bi se izišlo u susret ovoj želji odlučeno je da će jxx se još 22. januara inscenirati rat izmedju vojske, žandarstva i buntovnika. Srpemljen je pravi rat pred banskom palatom u kojem su bile upotrebljavane jugoslovenske puške i bombe kao dokaz da se Novi Sad pobunio protiv madjarskog režima. Posle insciniranog rata objavili su tako zvani "ranjeni", koji su na zdravom telu imali poveze, zavoje a koji su medju žandarmerijom i vojskom pričali o "velikom ratu, koji su imali sa pobunjenicima. Mrtvace "pobunjenika" pretstavljali su leševi ubijenih stanovnika u prvim danima racije.

23. januarx 1942. god. je bio dan u kojem se sa svih strana čuli pucnjavi ukoliko su mogli čuti zbog velike ciče. Mraz je bio oko -30 C. Stanovnici su bili vodjeni na groblje i na Dunav i tamo masovno mitraljezima ubijeni a u mnogim slučajevima i u stanovima, u dvorištima, na ulicama puškom ili revolverom ubijeni i opljačkani. One koji su bili ubijeni u stanovima nosili su na ulice u sneg i mraz a odande kolima prenosili na groblje, u nedostatku kola vojnici su hvatali mrtvace za noge i po snegu vukli na groblje. Na groblju su ih svlačili i opljačkali o sve šta je imalo neku vrednost. Dragocenosti od zlata, ako nisu mogli svući sa prsta, otsekli su prst. Naušnice su jednostavno istrgli iz uva a u mnogim slučajevima i zlatni zubi su bili izbijeni iz usta.

Ovi na ovakav zverski način bez presude, bez ma kakvog razloga ubijeni nisu bili sahranjeni na groblju, na koje su bili odnešeni, da ne ostane mesto na koje bi se postavio vremenom spomenik, da ne ostane mesto koje bi s vremenom bio kaoneka golgota, ka kojom bi se išlo sa litijama, da ne ostane grob makar i zajednički na koji bi se postavio spomenik koji bi se dizao u visinu i glasao celom svetu, da ovde na ovom mestu je bilo sprovedeno najveće zločinstvo na koje se čovečanstvo ne seća i zato ovi leševi su bili ponovo tovareni na kamione i kola i prenoseni na Dunav, bačeni u vodu pod led da ne ostane ni traga za njima.

Da je medju ovim žrtvama bilo i slovaka dokazuje priloženi zapisnici.

Posle Novog Sada došla su na red ostala bačvanska naselja medju njima slovačke opštine Bački Petrovac, Kisač itd. gde je ta ista banda od glave do pete naoružanih madjarskih zločinaca opkolila opštinu-selo da ne bi niko mogao pobeći i tako izbeći zlostavljanju.

No xxx xx nisu bile sve racije završene u januaru mesecu 1942. g. narod nije mogao slobodnije disati za vreme cele okupacije, jer nečovečnost je pretila a fašističke beštije sprovodili su racije u većoj ili manjoj meri za vreme cele okupacije.

Ovakve racije su bile sprovadjane i u mesecu avgustu 1942. god. pa i na samom kukavičkom begstvu ispred oslobodilačke crvene armije i partizanskih odreda okupator provadjao racije i zločinstva u kojim upotrebljavao ne samo puške, mitraljeze i revolvere, već i tanke i pacače plamena. Na kukavičkom begstvu okupatoru nije dostojalo samo poubijati što više nevinog naroda, već je hteo uništiti sve, što se moglo uništiti i tako za sobom je ostavio izgorele kuće, poljoprivredne zgrade, pogorela dvorišta, a da bi za sobom ostavio što bolje sećanje u ovakvim slučajevima terao je svo stanovništvo na kraj sela u jame, opkolili su sa mitraljezima i prisilio vejati na požar, koji je uništavao zgrade, stoko i ostalo imanje.

Stanovništvu sela Kisača skoro čistog slovačkog naselja 13. oktobar 1944. god. ostaće u duši kao neizlečivi čir, koji će ga stalno sećati na to da tog dana madjarska i nemačka fašistička beštija isterala u jame svo stanovništvo, koje je mogla isterati, poubijala stanovništvo, koje je bilo nedovoljno sakriveno, tako da ga je našla, zapalila selo a isterane u jame osudila na smrt streljanjem iz mitraljeza. Od ovog udesa miroljubivo stanovništvo slovačkog naselja Kisač bilo oslobodjeno samo naglim približavanjem crvene armije i partizanskih odreda pred kojima su se fašističke zveri dale u bezglavno begstvo.

Za vreme svake racije fašistički madjarski zlotvori osim ubijanja na naj neljudske načine često xx natakivanjem na bodež, razbijanjem dečjih glava o kamenje na putu, izvršivali ostala zločinstva a ako jxx neko nije okusio ova telesna zlostavljanja bio je opljačkan.

nad kime i kakva zločinstva su fašističko-madjarski zlotvori vršile racije najbolje govore pojedini zapisnici iz kojih se jasno vidi da od zlostavljanja nisu bili očuvani ni nevini muškarci, starci, žene i deca. Da bi što nečovečnije, što divljije zločine mogli sprovesti rukovodioci racije svojim aktivno učestvujućim podčinjenim pre početka racije davali su alkoholna pića a naš narod je bio ubijan, mučen pijano madjarsko-fašističkom bandom od glave do pete naoružanom badom isprobanih zločinaca.

Kao ilustraciju dajemo zapisnik broj C 202 a ne možemo da ne pitamo: "šta je učinio osamdesetsedam godišnji starac Jovan Francisti iz Novog Sada, koji je ležao bolestan na krevetu u svom stanu. Da li zbog toga što nije mogao izvršiti naredjenje ubice, koji mu je naredio na izadje na dvorište, da li zbog toga, što nije mogao izvršiti naredjenje da digne ruku nad glavu je morao biti prikovan smrtonosnom kuglom na krevet."

"Šta su uradila deca Madacki Mihajla iz Kisača trigodišnja Marijenka i pegodišnji Miško, da su bili ubijeni. Da li je bio dovoljan razlog za ubistvo to, da nisu razumeli naredjenje madjarske ubice, ili da je bio dovoljan razlog to, da su im poubijani deda i rodjaci?" Vidi zapisnik broj C 196 i 197.

Kao dalju ilustraciju madjarskih zločina navodimo zapisnik broj C 44 kao dokaz da fašistički okupator prilikom svog zlostavljanja uzimao na pomoć policajne pse. Posle gaženja i kopanja madjarskog žandarma i detektiva na Grnja Mariju iz Kisača pustili su policajnog psa, koji ju je skinuo na zemlju i ujedao.

Kakve udarce je dobijala Hrćan Zuzana iz Kisača od madjarskog vojnika kada su prilikom toga polomljena puška. /Vidi zapisnik broj 47/

Šta je učinila Poniger Zuzana rodj. Čelovski iz Kisača, da je morala biti ubijena sa 11 metaka. /Vidi zapisnik broj C 52/

Kao dokaz da je naša tvrdnja tačna i da u tim racijama saradjivali su i mesni stanovnici madjarske narodnosti fašističkog mišljenja navodimo zapisnik broj 54, koja jasno govori o tome, da kod Grnje Stevana iz Novog Sada pregled stana je izvršen u miru, ali samo na nagovor komšinice Ilone Nadj rodjene Varšanji, koja je u svojoj mržnji optužila celo ovu porodicu kao komuniste, tek onda se ponovo patrola vratila u stan Grnje i poubijala skoro celu porodicu.

Da li je bio dovoljan razlog ubistvu i bačenju u Dunav Petra Francistog iz Novog Sada to, da je prilikom legitimisanja dao legitimaciju koja se madjarskom žandarmu nije svidjala, ili možda razlog za ubistvo je bilo pitanje zašto ta legitimacija ne bi bila dobra, kada su je samo oni, to jest madjarski okupatori izdali /Vidi zapisnik broj C 55/.

Navedeni slučajevim neka služe samo kao ilustracija madjarske fašističke nečovečanosti a kao dokaz o njihovim zločinstvima neka govore prikuljučeni zapisnici. Napominjemo, da mnoga zločinstva ostala su neotkrivena samo zato, da nije imao ko da ih da u zapisnik a ovaka zločinstva u mnogim slučajevima su bila najteža i učinjena su u naselima u kojim su stanovale pojedine same slovačke porodice medju madjarskim ili nemačkim stanovništvom, kada su ove porodice bile poubijene sa svim članovima tako da nije ostao niko živ ko bi mogao ovo prijaviti.

I N T E R N I R A N J E

Odmah od pocetka okupacije,posle najezde Madjarsko-Fasistickih bandi,pocelo je masovno proganjanje Slavenskog i Antifasistickog zivlja u Backoj.Proterivanje jednog dela Srpskog a tako isto i izvesnog broja Slovackog naroda za granice,masovno interniranje, bilo je na dnevnom redu.

Ovako su Slovaci a koji zive u Backoj odmah od pocetka okupacije osetili metode novog poretka u Europi,koje je zavodio Hitler i njegovi saeliti kakav je bio iMadjarski diktator Horti, kojiiz zahvalnosti prema Hitleru,sto mu je kod kidanja Cehpslovacke republike deo juzni i istocni deo Slovacke,a kod napada na Jugoslaviju dozvolio okupirati Backu i Baranju,kopirao sve metode i poretke Hitlerove,a po primeru Hitlera i Madjari su zatvarali i odvodli Slovake, Ukrajince a kasnije i Rumune u koncentracione logore. Ovakove koncentracione logore Madjarska je imala mnogo,ali mi cemo pominjati samo one u kojima su bili internirani i Slovaci kao so su: Vizic," Aerodrom",i "Oficirski Dom" u Novom Sadu, Backa-Topola" " Stari Becej" " Jarvan-Korhaz" u Somboru " Garanj", "Kis-Tarca " Cillag-Eröd"u Komarnu," Tolonc-Haz" (prolazna stanica) u Budim-Pesti

Zivot u ovim koncetracionim logorima bio nepodnosljiv.Postupak sa zatvorenicima bio je surov a hrana bedna. Zivot medju zidinama Tolonc-Haza u kojem se nalazila sva Pestanska olos, lopovi,prosjaci u drustvu sa prostitutima dusevnim i telesnim,u drustvu potpunih pokvarenjaka,bio je zaista gologota.

Kao ilustraciju Madjarskog koncentracionog opisacemo logor u "Kis-Tarci". Ovaj koncentracioni logor nalazio se u blizini Budimpeste udaljen od iste 18 kilometara.Sastavljen od 7 zgrada.Okolo ovih zgrada bio je visok zid na kojem su se nalazile zice sa elektricitetom. U svakom uglu bila je strazarska kula sa mitraljezom i njegovom poslugom. Bekstvo nije bilo moguce. Hrana je bila mizerna i necistca ogromna,narocitopod kraj rata. I ako su bili ovdje kreveti nisu bili iskorisceni,jer se u njima nalazile u ogromnim kolicinama stenice,tako da o nekom spavanju nije bilo ni govora. Kada se uz to doda veliko mnostvo buva mozemo si pretstaviti kakav je bio zivot. Desilo se da su neki probali pobeci,kada su ih uhvatili strazari su ih tako tukli da ce posledice osecati do svoje smrti. Ponizavanje gadne psovke a tuca bila na dnevnom redu. Postupak uopste u koncentracionom logoru,bio je necovecan, zivotinjski do najviseg stepena i nodostojan svake drzave,koja je trazila da bude smatrana za kulturnu. Cime se vise priblizavao kraj rata utoliko je postupak bio gori i Madjarski Fasisti su poceli potpuno kopirati Nemacke metode u postupku sa zatvorenicima u koncentracionim zatvorima.Posto Madjarski tirani nisu imali tako moderne sprave za mucenje tiranisali su imucili prema svojim sposobnostima na srednje vekovni nacin.O postupku u Madjarskim koncentracionim logorima svedoce 122 zapisnika, izjava lica,koja su bila zatvarana po tim logorima.

Takoreci svi koji su bili po koncentracionim logorima prolazili su kroz : " Armiju" a kako su tamo sa njima postupali o tome govori posebni deo pod imenom " Armija".

Najgora zlocinstva po koncentracionim logorima bila su provadjana kada se priblizavala Crvena Armija. Madjarski i Nemacki Fasisti ispred Crvene Armije ispraznjavali su gradove i sela i stanovnistvo terali pred sobom. Samo po sebi se razume da su ispraznjavali i koncentracione logore,da nebi ostali za njima svedoci,ki bi ih mogli optuzivati.

Kada se teritorija Madjarske u zadnjoj fazi rata tako smanjila,da nisu imali kuda da sele koncentracione logore selili su iste u Austriju u Cesku ali u glavnom u Nemacku.

Ovako su se nase Slovacke zrtve Madjarskog i Nemackog Fasizma nasle u koncentracionim logorima:Flosenburg,Hercburg,Dahau,Saksenhauz,Shersinger,Belzenbergen,Mathauzen,Buchenvald,Ravensbrük,Dortmund,Strashofe, Auschvitz,Terezin,Pankrac u Praga i dr.

Kako su postupali u ovim koncentracionim logorima,na kakve necovecne nacine su mucili,ubijali,zive spaljivali je celom svetu poznato, Savezne ispitne komisije prikupile su dovoljno dokaznog materijala i zato smo misljenja da ce biti dovoljno sa prilozenim zapisnicima dokazati da su i nasi Slovacki ljudi i zene bili odneseni u ove logore i tamo muceni i ubijani.

Da bi sačuvali,ili produžili svoj život morali su mnogo puta jesti ljudsko meso,i ono šta je bilo bačeno psima.Život u ovakvim koncentracionim logorima bio tako nesnosan i nepodnošljiv,i ako je neko u njima izdržao šest meseci bio je od samih komandanata logora i čuvara nazivan"švindler" /zabušant/ jer su imali izračunato,da su i oni najjači izdržali samo šest meseci./Vidi zapisnik broj 202/.

O tome kako su mučili u ovakvim koncetracionim logorima dokazuju nam zapisnici onih koji su se vratili,ali o tome kako su ubijali i spaljivalji mogli bi nam govoriti samo oni koji su to pretrpeli ali onih nema oni su poginuli.Da je i ove žrtve imao naš slovački narod,koji je bio pod madjarsko-fašističkim režimom dokazuju nam zapisnici pod brojevima D: 1,17,19,43,49,50,52,57,59,60,64,70,75,81,82,83,96,98,99,111, 121, a da su medju njima bile i žrtve ženskog roda zapisnici pod brojevima D:48,73,97.

Slovački narod u bačkoj osim ovih gorenavedenih žrtava imao je još i žrtve koje su bile poubijane u koncetracionim logorima,ali o kojima nije imao ko dati podatke u zapisnike.

NASILNO ODVADJANJE SLOVAKA U VOJSKU,NA PRISILNE RADOVE

I

PRINUDNO STUPANJE U ORGANIZACIJU "LEVENTE"

Kada su madjarski fašistički okupatori, okupirali Bačku, prvi im je zadatak bionda pridobiju Slovake za sprovodjenjensvoje zločinačke politike protiv braće Srba i ostalih antifašističkih naroda, koji žive zajedno sa Slovacima u Bačkoj.

Ali to im nije pošlo za rukom.

Madjari su na svakom koraku nailazili na otpor Slovačkog naroda u Bačkoj. Svaki pokušaj Madjara da pridobiju Slovake na svoju stranu još ih je više sjedinijo sa braćom Srbima i ostalim antifašističkim narodima.

Madjarsko-fašistički okupatori odmah su pokazali svoje pravo lice i Slovacima.

Kada su vidjeli da nemogu pridobiti Slovački narod za sprovodjenje svoje zločinačke politike, bacili su se odmah na preodgoj Slovačke omladine prinudnom organizacijom "Levente", koja je imala zadatak preodgojiti Slovačke mladiće u fašističko militarističkom duchu, a zatim ih verbovati u vojsku i voditi ih u borbu protiv bratskih Sovjetskih naroda.

Za učitelje ove organizacije madjarski okupatori poslali su u svaku slovačku opštinu izvežbane u mučenju i teroriziranju fašističko-madjarske zveri kao što su bili: Máročši,Kapitany,Fodor, Varga,Špank,Kovač i mnogi drugi.

Ovi rukovodioci organizacije "Levente" nisu ni malo zaostali za svojim srednjo vjekovnim pretcima-tiranima. Odmah po dolasku madjarsko-hortijevskih fašističkih bandi počelo je prinudno stupanje Slovačkih mladića u fašističku organizaciju "Levente".Mislili su da će ovdje pobjediti. Ali slovačko mlado pokolenje nije im se pokorilo. Madjari su i ovdje doživjeli veliki neuspeh. Slovačke mladiće,počela je policija tjerati pod puškama na vježbe, pravilnije rečeno "mučilišta".

Ovdje su im vredjali narodnost, mučili ih i tukli, kao što nam govori zapisnik broj: H - 13. o Mičko Stevanu iz Pivnica, kojeg su na vježbalištu - mučilištu tukli i prinudjivali ga da se zapiše za Madjara. Kada je to kao svjestan ~~xxxjxx~~ Slovak i Slaven odbijo i kad više nije mogao izdržati tučnjavu pobegao je sa vježbališta a madjarski teroristi počeli su za njim pucati. Ili kako nam govori zapisnik broj: H - 349 o Selski Samovi iz Gložana, kada se nije chtójo staviti na glavu kapu fašističke organizacije "Levente" onda su mu rukovodioci "Levente" sa makazama odrezali kosu i na taj način iznakazili mu glavu dok mu nije kosa narasla, odmah iza toga zvezali su ga za drvo i boli su ga sa makazama po tjelu jedan čitav sat. Ali kod mučenja i tučnjave slovačkih mladića nisu se madjarske krvoždne zveri zadovoljile nego su išli i dalje, tako da je posledicom mučenja i tučnjave bila prouzrokovana smrt slovačkih mladića kao što nam govori zapisnik broj: H - 457. gje su jedanaest godišnjeg mladića Chrćan Michajla iz Kisača, rukovodioci "Levente" Varga i Špank, zveri u ljudskoj koži bacili na zemlju tukli ga gazili po njemu, vrijedjali mu narodnu čast sa psovkama "Buta tóth" i "Bideš tóth", onda su ga ganjali po vježbalištu sve dotle dok se nije onesvjestijo. Kada su ga doveli kući dobijo je upalu mozga i za jedan dan je umro. Ovakve zločine izvršile su

nad hiljadama slovačkih mladića u čitavoj Bačkoj u ime svoje "Sveto Stevanske krune".

Slovački narod kao i omladina nisu čekali sa sklopjenim rukama da ih unište madjarsko-hortyjovske zvjeri nego su još u ljetu 1941 god. učestovali u narodnom ustanku zajedno sa bratskim Jugoslavenskim narodima. a stupali su u partizanski pokret i učestovali su organizovanju narodnog ustanka i uništavanju madjarskih krvoždednih zvjeri. Svaki novi zločin bio je poziv i stupanje u borbu.

Madjarsko-fašistički okupator je jednoglasno izglasao u parlamentu 16 decembra 1941 godine i priključio je okupiranu teritoriju Bačke k Madjarskoj i ako je svakome poznato da je Madjarska potpisala ugovor o vječnom prijateljstvu sa Jugoslavijom koji je podpisala Madjarska vlada. Priključenjem ovih Jugoslavenskih krajeva, okupator je počeo odmah sa regrutovanjem Slavenskih mladića. Nezakonito je bilo okupirati Bačku, i mobilisati Slovačke mladiće u svoje vojsko, jer to nije odobrila ni medju narodna organizacija.

Oktobra mjeseca 1941 godine, ipak su počjeli sa nasilnom mobilizacijom Slovačkih mladića u svoju imperijalističku vojsku, a posle ih odvodili u boj protivu bratskim Sovjetskim narodima.

Najprije ih odvukli u kasarne , gde su bili na najraznovrsnije načine mučeni i bijeni, samo zato, što nisu znali madjarski kako nam jasno govori zapisnik broj: H - 341. o Valent Stevanu iz Lalića, koji je bio vojnikom u Baji. Tamo su ga oficiri i podoficiri na vježbama mučili,gde je morao ležati u blatu po nekoliko sati, samo zato, jer nije znao madjarski. Kako je bilo u kasarnama tako je bilo isto i na frontu. Svakoga su mučili, tukli na najgroznije načine i vrijedjali njegovo narodno osećanje. Slovake su davali na najopasnija mjesta. Kao što nam govori zapisnik broj: H - 83. o Mraz Janku iz Petrovca, koji je bio prisilno odveden na Istočni front. Kad nije chtjeo da se bori protivu bratskog Sovjetskog Naroda, onda su ga vjezali i ostavili obešenog za ruke dva i po sata, pri čemu je pao tri puta u nesvest. Prvom prilikom prešao je ka Crvenoj Armiji.

Kad je bio neko bolestan to mu nisu chtjeli priznati niti ga chtjeli lječiti, nego ga mučili i proganjali kao što nam govori zapisnik broj: H - 163. o Demiter Mihajlu iz Lalića , koji je bio smrtno bolestan ipak ga vojni lekar nije chtjeo lječiti, samo zato što je bio Slovak i dalje ga mučili.

I ako su Slovačke mladiće mučili, tukli, slali ih i postavljali na najopasnija mjesta i na taj način chtjeli ih pomadjarčiti ili uništiti i iskoristiti ih za sprovadjanje svojih zločinačkih planova. To sve im nije uspjelo Slovački mladići prvom prilikom pobegli su ka bratskoj Crvenoj Armiji ili kuću, a odavde u Slovačkim partizanskim odred u Bačkoj.

Kada su madjarsko-fašistički okupatori okupirali Bačku tada su odmah prisvojili sva suverena práva nad severnim Jugoslovenskim krajem. U broju učinjenih zločina, koje su učinili madjarski fašistički okupanti, za sprovodjenje svojih vojnih,političkih i privrednih ciljeva,naročito se ističe nasilno odvodjenje Slovena na prinudne radove, u vezi sa sprovodjenjem svojih vojnih imperijalističkih planova.

Kao sredstvo za uništavanje prezirajući Slovena, madjarski okupatori iskorištjavali su odvodjenje na prinudan rad Slavene u svojim interesima, i protiv njihove vlastite domovine. Smatrali su da na taj način sprovedu njihovo uništenje.

Već 1942 godine počjeli su nasilno odvoditi Slovačke ljude, starija godišta u pozadinu fronta.

Tu su madjarski okupatori odmah prihvatili svog srednje vjekovnok načina i počjeli se smatrati velikom gospodom a sa Slovacima obhodili kao sa robljem. U pozadini fronte bili su dodeljeni na najgorija i najtežja mjesta i radove, kao što je bio rad u rudnicima, na aerodromima, tvornicama i kamenolomima. Tu su morali raditi danju i noću. Mučili ih glaću tukli i vrjedjali njihov narodni osjećaj. Odredjivali im rad, a posle su im rekli, da će dobiti jelo kad svrše odredjeni posao Rad je ponekad trajao kroz cjeli dan i noć bez odmora i tu su držani tako izgladnele i slabe bez jela. Posle težkih radova nisu imali ni malo odmora.

Ovo vrijeme izabrala je "madjarska viša rasa" za mučenje i tuču "Slovačko roblje" kako su to oni zvali. Slovačke ljude mučili su za najmanje uzroke kao što je bilo kupovanje hrane ili razgovori na Slovačkom jeziku, kao što nam jasno piše zapisnik broj: H - 159. Sa svojim mučenjem i tučom nijesu zaostali ni malo iza svojih srednje vjekovnih, tiranskih predaka. Kao što nam govori zapisnik broj: H - 343. o Pavlovič Andriji iz Lalića, kojeg su tako istukli samo zbog toga što je bio Slovak, tako da su mu nogu polomili i ostavili su ga ležati u štali, na mokroj slami bez ikakve ljekarskog nadzora, tako da je pomenuti ostao do smrti bogalj.

Takve zločine sprovodili su nad hiljadom Slovaka, tako da su mnogi ostavili svoje kosti po zloglasnom tiranskom zemljištu Madjarske. U radnim jedinicama na frontu takodje nije zaostajalo sa mučenjem tučom nego su išli još dalje. Slovacima su davali najopasnija mjesta, kao što je bilo izvlačenje mina, postavljanjem bodlikave žice izmedju frontova i kopanje rovova. Na ovaj posao ih terali izmedju linija za vreme najoštrijih borbi, gde su mnogi ostavili svoje živote. Zapisnik broj: H -92. navodimo izkaz Poniger Tome iz Petrovca: " Bio sam odveden prinudno madjarskim okupatorom na prinudan rad u radnu jedinicu broj: 5025. tu sam radio na najtežim radovima utvrdjivanja isprd fronta. Hrana nekada je bila a nekada ne. Bilo je vreme, da smo ni za pet - šest dana nedobijali ništa hrane. Spavali smo po šumama većinom pod golim nebom. Tako mučeni gladju nespavanje a izmedju dva fronta bio sam telesno i duševno sasvim iscrpljen i na zdravlju skršen."

Na te gore navedene načine chtjeli su uništiti, odnarodnjovati i pridobiti Slovački narod za sprovodjenje svoje zločinačke politike,

Ipak Slovački narod nije im podlegao. Nijepoklecnuo nik kod najgroznijih zločina, koje su izvršili madjarsko-hortijevske-fašističke bande nad našim narodom. Ostao jeveran tradiciji Slovenskih naroda. Učestvovao jeu velikoj oslobodilačkoj borbi i doprineo ka uništenju fašističkoj zveri zajedno sa bratskim jugoslovenskim narodnima, na čelu sa najvećim borcem za narodna prava i demokraciju celoga sveta bratskim sovjetskim sajezom.

--o O o--

O D N A R O D O V A N J E

Opšti politički, društveni rad okupatora, sve preventivne mere bilo na kojem polju imali su osnovni cilj nasilnu madjarizaciju našeg slovačkog življa u Bački. Ovo sve se ispoljavalo u svim narodnim nadleštvima crkvenim i školskim ustanovama, obustavljanjem rada svih kulturnih i fiskulturnih društava, osnivanjem novih madjarskih društava, prinudnim kupovanjem madjarskih knjiga i novina, oduzimanjem radio aparata i drugo. Svega imamo zabeleženih 104 slučajeva pokušaja nasilnog madjarizacije.

Nasilna madjarizacija odpočela je odmah po našim opštinskim samoupravama. Činovnici bili su potpušteni, lišeni životnih sredstava a na njihovo mesto postavljeni su bili madjari. Za vreme okupacije tražilo se da se govori madjarski u zvanju. Kada se čovek borio za svoja prava, nisu ga hteli saslušati ako nije govorio madjarski, mada je imao i na to zakonsko pravo. Za one, koji nisu govorili madjarski, imali su izvanredni način ophodjenja. Uvek su bili spremni izazivanju, uvredama, kao na primer "buta Tót, ne beszèljen fa nyelven, büdös Tót, megint beszèl a fa nyelven, magyar kenyeret eszel"itd. Lica, koja su ispoljavali interes o madjarski rad okupatora a isti pomagali, nagradjivali ih na razne načine a naprotiv lica, koja su se držali indiferentno ili do kraja stavili protiv njihovog postupka, proganjali i uskraćivali njihova prava. Licama svojim pristalicama pružali su razne prilike, dodeljivali zemljište, razni materijal, kao na primer cipele, tekstil, platno, čarape i druge stvari, kao i razne mogućnosti zarade. Na drugoj strani uskratili su licima, koje prema njihovom njima nisu bili dovoljno naklonjena i prava, koje su pripadale, bez razlike svakom gradjaninu.

Dolaskom okupatora u Bačku obustavljena je bila svaka delatnost svih naših kulturnih ustanova /matice slovačke, mesnih odbora matice slovačke, čitaonicama, kružocima, i spevohorovima/, fiskulturnih ustanova /sokolskih društva/ i športskih klubova. Imetak ovih ustanova bio je konfiskovan, uništen ili predan madjarskim društvima, koji su se kasnije osnivali. Na mesto ovih ustanova prema dobivenim uputstvima sa zvanične strane osnivali su se nova madjarska društva. Kao na primer: u svakom selu bilo je osnovano parem sa tri čtiri člana društva "Dèlvideki magyar közmüvelödèsi szövetkezet" "Tüzharcosok szövetkezete", politički MEP, fiskulturni "Levente". Vrbovanje u ova društva sprovadjalo se raznim obećanjima, davanjama prednosti i ponekad i pretnjama. Novo osnovana madjarska društva bila su na sve moguće načine materijalno i moralno potpomagana.

Propaganda madjarske tako isto i madjaronske literature bila je na neverovatne načine provadjana po našim slovačkim selima. Odmah posle okupacije ovih krajeva razlili su se kao skakavci po slovačkim selima razni prodavci knjiga, slika kao i skupljači pretplata na knjigu u koje su trebali biti upisana imena svih lica, koja su bila saslužna na madjarsku držaju. Sa ovakvim prodavcem uvek je išao i jedan član mesne policije kao poverljiva ličnost. Ako se neko mnogo nećkao kupiti knjigu ili pretplatiti na novine bio je pozvat u mesnu opštinsku kuću, gde su pokazivali razne propagandičke knjige slike, koje su prikazivale krvava dela navodno počinjena komunistima sa pitanjem da li želi tako nešto, kad neće da se pretplati, eventualno kupiti plodove hiljadugodišnje madjarske literature. Mnogi prodavaoci služili su se i prevarom, tražio neki dobrovoljni prilog, čemu je trebao potpis i tako su naterali da zaplašen slovački narod u Bačkoj mnoge stvari kupi.

Od mnogih naših tražili su madjarenje imena. Ovo je bilo sprovadjano na razne načine. Činovništvu su obećana bolja postavljenja i državnoj i opštinskoj službi. Najviše su obećavali dodelu zemlje ako promene ime. Ovaj način je naročito poznat medju bivšim ratnicima iz prvog svetskog rata. Kada su se ovi suprotstavili promeniti ime, mnogi su izgubili službu, ili su bili na neki drugi način proganjani. Naročito se težilo za tim, da se pomadjare naše crkvene opštine. Od sveštenika tražili su da vrše službu na madjarskom jeziku i da se peva himna u crkvama. Sveštenici su bili gonjeni ucmnjičeni i pretili su da će biti otpušteni iz službe. U težnji za pomadjarenjem naših crkvenih opština upotrebili su i taj način, da su po našim crkvama bili slati madjarski sveštenici. Ovakvi slučaji su bili u Bajši, u Novicama, u Novom Sadu i u Palanci. U mnogim slučajevima postavljali su sveštenike kao učitelje za veronauku, ovakav slučaj je bio u Kisaču i u Bačkom Pivnicama. Sveštenici madjari bez odlaganja su se dali u rad, postali špijuni, rafinirani eksponenti da naruše mir u crkvi, duševno jedinstvo i da naprave razdor. Razlivali, tražili slabe strane, zadirali svugde i u

sve, izazivali, dovodili u iskušenje naš narod. U ovome su im pomagali madjari beležnici, koji su težili za madjarizacijom crkvenih opština. Napadali su mesne sveštenike, opštuživali i težili da ih odstrane iz opštine. Ovako bajšanski beležnik Djöri Ferenc putem Josefa Sakala "Čorba" hteo postići potpuno pomadjarenje slovačke crkvene opštine. Tako da je prevarom dao evangelicima potpisivati molbu za madjarizaciju crkvenih obreda. Naša omladina bila je prisiljena polaziti na leventističke crkvene obrade, prilikom kojih je uvek pevana madjarska himna i drugom prilikom "Hiszekegy". No svugde se održala slovačka duhovno jedinstvo, naše dostojanstvo nije sklonila ni pretnja a u čemu su slovaci ustupili to su samo vojničke surove prilike okupatora na to naterale.

Naročitu pažnju treba obratiti na težnju pomadjarenja putem škole. Po ovome su madjarske vlasti imale svoj naročiti sistem oproban praksom preko sto godina nad našom slovačkom narodu. Odmah posle dolaska mnogi naši učitelji su bili otpušteni iz službe bez razloga, mnogi premešteni u druge opštine a neki internirani /Milan Spevak učitelj u Bačkom Petrovcu/ Odmah posle dolaska okupatora u Bačku izdato je bilo naredjenje za popis školske dece i odmah je prethodila velika propaganda tako da u najstarija žena saznala kakva nesreća će zadesiti one, koji svoje dete neće upisati u madjarsku školu. Djöri Ferenc beležnik u Bajši brinuo se o to, da bude strah još veći, davao je poslati slovacima iz Novog Sada iz nekog zvanja pisma sa pitanjima kuda se dotični želi seliti. Već pre toga su pretili onima, koji će upisati dete u slovačku školu proterivanjem iz madjarske. Kada je bio ipak dovoljan broj dece upisan u slovački školu zvani su bili roditelji u opštinsku kuću i tamo je vršen pritisak na njih. Vrata slovenske škole su se zatvorila u mnogim našim opštinama. U mesto njih otvarala su se u svakom našem selu odelenja sa madjarskim nastavnim jezikom za 2-3 djaka, za decu madjarske narodnosti, decu činovnika, policajca, doseljenih iz madjarske. Osim toga otvarana su obdaništva za malu decu, gde se madjariliziralo i učilo deklamirati madjarske pesmice i pevati madjarske pesme /Bačka Pivnica/.

Već prvoj školskoj godini uvadjan je bio učenje madjarskog jezika kao obavezan predmet i to od prvoga razreda . Od drugog do četvrtog razreda tražila se već i madjarska konverzacija /prvouka/, već i čitanje i pisanje po madjarski. Madjarska školska zvanja iznudjivali su temeljno učenje madjarskog jezika već krajem 1942/43 školske godine i tražili su da se slovačka deca služe madjarskim jezikom u običnoj situaciji svakodnevnog života, ne uzimajući u obzir, da slovačko učiteljstvo nije mogao za ovako kratno vreme naučiti madjarski jezik utoliko manje da je prisiljenjem na ovo izazvalo kako kod učitelja tako i kod djaka jasan otpor. Kod učenja mdjarskog jezika nastrkivale su direktnu metodu, t.j. da se deca na madjarskim časovima razgovaraju samo na madjarskom jeziku. U školskoj 1943/44 godini u madjarizaciji su išli tako daleko da su osnovu prirodnih nauka/tako zvanu osnovu ili vežbanje umni i reči-govora/ u prvom i drugom razredu tražili učiti paralelno direktnom metodom, t.j. sve što su deca učili na slovačkom jeziku da se nauči i na madjarskom. Učiteljima u Kisaču posebnim aktom je bilo izraženo nespokojstvo vlasti, da nemarno uči madjarski jezik i tražena je bila direktna metoda i temeljito učenje madjarskog jezika. Rezultati madjarizacije u slovačkim školama kontrolisani su bili ne samo školskim nadzornikom već i inspekcijom ministarstva prosvete u Pešti, prema direktivama tadanjeg ministarskog pretsednika Kalai-a. Ovaj putem svog ministarskog činovnika Petera Halmoša i Šarkanji Endre-a dao ispitivati rezultate madjarizacije u našim slovačkim selima i tražiti sporna ili ne overena argumenta /madjarska prezimena po našim selima/,kojima bi mogla madjarska vlast dokazivati pred svetskom javnošću da ova sela u prošlosti nisu bila slovačka i tražiti njihovo stalno prisjedinjenje madjarsku i izvršiti madjarizaciju ovdašnje grane slovačkog naroda.

Slovački učitelji i uopšte činovništvo sa narodom ostalo verno svom narodu imajući u vidu primer prisilnog madjariziranja u svojoj okolini naredjenja nisu ispunjavali već su ih paralizovali. Poznavajući rezultate madjarizacije u selima pored reke Tise u kojima su bili stanovnici lišeni svojih učitelja, sveštenika i činovnika slovaka a na njihovo mesto bili postavljeni madjarski učitelji, sveštenici i činovnici, kao što su: Temerin, Ada, Kupusina, Bačka Topola, Senta, Čantavir, Doroslovo , Bajša i druge čisto slovačka sela, koja su pod uticajem madjarskog učiteljstva, sveštenstva i činovništva bila potpuno pomadjarena. Porazom i odlaskom madjara iz Bačke sačuvani naš slovački živalj od gore navedene nesreće i ubedjeni smo da ovako nešto ne može i neće nikad više desiti i da se naš narod bude mogao slobodno razvijati i da će imati osiguranu srećnu budućnost.

ZBIR IZVRŠENIH ZLOČINA MADJARSKIM OKUPATOROM NAD SLOVAČKIM NARODOM U BAČKOJ.

Napominjemo da popis nije potpun iz razloga što u madjarsko-njemačkim selima, gde su stanovale pojedine slovačke porodice, poubijane su ili otjerane u koncentracione logore o kojima nema tko da, da tačne podatke.

S t a t i s t i č k i p r e g l e d ž r t a v a l i š e n i h ž i v o t a

Selo	broj ubijenih u konclogorima zatvorima i u racijama	broj poginulih na prisilnom radu	broj poginulih u madj. okupatorskoj vojsci	Ukupno
Kisač	54	18	30	102
Petrovac	24	40	42	106
Gložan	20	11	22	53
Selenča	15	14	18	37
Bač. Palanka	5	-	9	14
Silbaš	5	-	6	11
Pivnice	4	22	21	47
Kulpin	2	-	12	14
L a l i ć	2	4	5	11
Č i b	2	1	2	5
Crvenka	40	-	-	40
Novi Sad	28	-	-	28
Begeč	-	1	6	7
Torža	-	-	6	6
Bajša	-	-	2	2
Svega žrtava	191	111	181	483

STATISTIČKI PREGLED PROGANJANJA I MUČENJA PREMA ZAPISNIČKIM I Z J A V A M A

G R U P A XX ZLOČINA	BROJ SLUČAJEVA
A - Ulazak okupatora	104
B - Hapšenja i "Armija"	97
C - Racije	207
D - Interniranje i "Armija"	123
H - Proganjanje i "Armija"	493
I - Madjarizacija	102
Ukupno žrtava	1126

Z A K L J U Č A K

Osim ovih napred navdenih ljudskih žrtava, slovački narod u Bačkoj, Mađarsko-fašističkim okupator bio oštećen i materijalno.

Ove materijalnex štete delimo u dve grupe:

U prvu grupu spadaju štete počinjene okupatorom na potpuno zlikovački način, i to tako, da je okupator jednostavno upao u kuću i opljačkao odelo, životne namirnice, stoku, opremu, kola i drugo. U mongim slučajevima je to učinio na njivi za vreme poljskih radova.

Ovakvim načinom Slovački narod jebio opljačkan za oko 1200. konja sa opremom, za oko 700. kola. Za priličnu količinu rogate i ostale marve i za rublje odelo i druge stvari.

U drugu grupu spdaju štete počinjene na imetku koje su bile počinjene pod t.zv. zaštitomx zakona. Mađarski okupator za ove zločine doneo je zakon o rekviraciji. Ovako je bilo oduzeto Slovačkom narodu oko 3ooo./trihiljade/katas. jutara zemlje i dodeljeno Mađarima. Putem rekvizicije okupator je oduzeo oko pet hiljada komada razne stoke/konje, krave, volove, svinje i t.d./na koje je u nekim slučajevima dao potvrdu ali koje je najčešće nije isplatio, i ako je isplatio xx i to sa minimalnom svotom.

Iz svega gore navdenog jasno se vidi da Bačvanski Slovaci nisu bili saglasni sa okupacijom, da nju nisu želili, niti su se mogli sa njome zadovoljiti, jer im je u živoj pameti ostalo proganjanje koje su pre od ovih tiranina pre prvog svetskog rata. Tm Ovo moštvo zločina, koje je okupator počinio nad slovačkim narodom jasno dokazuje da je namera okupatora bila, da terorom, mučenjem, ubijanjem, interniranjem i drugim merama slomi narodnu svest Bačvanskih Slovaka, da ih pokori i upotrebi za svoj zločinački plan, čije je sprovađanje u život značilo mađarizacija Slovaka.

Posle ovih groznih muka, koje su Bačvanski Slovaci pretrpeli, kojeje im počinio mađarsko-fašistički okupator za vreme cele okupacije, [redacted] Slovački narod želi dax se svi ratni zločinci postave pred sud, da se kazne sa pravednom zasluženom kaznom x, da xxxxxx bi svi miroljubivi narodi mogli živjeti u miru i bratskoj slozi.

SMRT FAŠIZMU — SLOBODA NARODU!

Sekretar
Anketne Komisije

Pretsedni
Anketne Komisije

Anketne Komisije

f 183

Jmenik

ustředního zřízence lidu ku
místi zřízení nad Slovačkinu národní
u Bačinj

A - 4

I M E N I K

U T V R D J E N I H Z L O C I N A C A, K O J I S U V R S I L I

Z L O C I N E N A D S L O V A C K I M N A R O D O M

U B A C K O J

S P I S A K

Ratnih zločinaca u Bačkoj		Prijavio zločinca	Opis zločina:
1.	Lanjfalusi N.	Hrubik Jovan iz B.Petrovca k.br. 1230.	Tukao i mučio Slovake.
2.	Molnar N.	Makan Jovan iz B.Petrovca.	Ubijao ljude u B.Petrovcu.
3.	Sabo Antal	Majera Ivan iz B. Petrovca. Makan Jovan Čanji Karlo.	Ubijao ljude u B. Petrovcu.
4.	Boroš Pal	Makan Jovan iz B. Petrovca	Ubijao jr ljude u B.Petrovcu.
5.	Maksay N. Advokat iz Budimpešte.	Burčjar Pavle iz Selenče Sladkovićeva ul. 8.	Kao poručnik u radničkom batalionu br. 5018 u Kiskunfiledjhazi mučio i tukao Slovake.
6.	Rozsa Tibor iz Baje.	Čriepok Janko iz Lalića srez Odžaci.	U Bajmoku probao da pomadjari Slovake a pored toga ih je tukao.
7.	Lothi N.	Hrnčjar Samujlo iz Lalića.	Kao narednik jedinice br. 5034 u Kečkemetu progonio i mučio Slovake. Vidi zapisnik br. H./159.
8.	Kovač Laslo	Demiter Mihajlo iz Lalića	kao potpukovnik komandant kasarne u Balaša djarmatu 1941-42 god. progonio i mučio Slovake, vidi zapisnik br. H./163.
9.	Salay N. Sreski načelnik u Novom Sadu.	Marčok Josip beležnik iz Gložana	
10	Šandor Janoš	Mučai Tomaš iz B. Petrovca k.br.1416.	Komandant protivuavionske jedinice u B.Petrovcu 1944 god. terao je ljude pred frontom prilikom otstupa okupatora, a koji i do danas se nisu vratili, tako da je on kriv njihovoj smrti. vidi zapisnik br. A./85.
11.	Getli Andraš	Mučai Tomaš iz B.Petrovca k.br. 1416.	Odavao je Slovake koji su bili iz B. Petrovca odnešeni u koncentracione logore vidi zapisnik br. A.85.
12.	Čata Lajoš	Makan Pavle profesor iz B. Petrovca.	Kao policijski narednik u B.Petrovcu sada se nalazi u Panskom polju u Galantskom srezu pp.Karlov Brod Čehoslovačka. Vredjao je narodnu čast Slovaka.
13.	Nadjszüč Jožef bivši beležnik u B.Petrovcu iz okoline Senteša.	Kiselja Mihajlo učitelj B.Petrovac.	Provodio raciju i pljačkao Slovakex u u B. Petrovcu.
14.	Sakač Jožef	Ušjak Samujlo i Pavlini Pavle oba iz B.Petrovca.	Kao žandarmerijski narednik sprovodio raciju u B. Petrovcu i bio glavni pomoćnik Nadj Szüča.
15.	Sztrercz Ferenc beležnik u B. Petrovcu.	Marčok Jozef iz Gložana k.br.226	Progonio Slovake u B.Petrovcu.
16	Kapitanj Djula	Lekar Pavle iz B. Petrovca k.br.1082.	Kao Upravnik škole i komandant Levente u B. Petrovcu tukao i mučio Slovake i progonio momke na " Levente."
17.	Barna N.	Zelenak Milan iz Kulpina k.br. 515.	Kao žandarmerijski narednik u Pivnicama u srezu Odžaci tukao i mučio Slovački narod. Tamo je bio na službi do 1943
18.	Baratkay N.	Madjar Stevan iz Pivnice k.br. 531.	bio je kapetan straže, a koji su bili odvedeni na prinudne radove tukao i mučio i u Somboru.

Red. br.	Prezime i ime zločinca.	Prezime i ime dostavljača zločinca.	Kakve zločine je počinio.
19.	Ambrus Kalman	Valenčik Josip iz Pivnica k. Br. 913.	Kao kapetan u Kiškunhalašu 20/T zlj.1 Szazad naredio da svakog koji se javi da je Slovak ili po Slovački govori tuku i muče.
20	Nogradi Laslo iz Fülüp Salaša Pešt Medje.	Valentik Josip iz Pivnica k.br. 913.	Podoficir u Kiškuhalašu izvršivao naredjenja zločinca Ambrusa vojničke jedinice 20/T .. 1 četa mučio i zlostavljao i gazio vezane momke Slovake zato što su Slovaci i što su se Slovački razgovarali.
21.	Sziladji Mihalj	Valentik Josip iz Pivnice br. 913.	Kao četni naredni jedinice 20/T. 1.čte u Kiškunhalašu koji je isto kao i Nongradi mučio i zlostavljao Slovačke momke koji su bili u njegovoj četi a to samo za to,što su govorili Slovački.
22.	Balla N.	Zahorec Mihajlo k.br. 114. i Uram Djura k.br. 56 oba iz Gložana.	Kao žandarm u Gložanima ovaj zločinac ne samo što je mučio i tukao ljude i žene a pored toga je mučio žene koje su bile nekoliko dana pred porodjaj tako da je ubijao po 2 duše najednom. Zapisnik br. C/59 i C/69 i H/381.
23.	Bolvari Mihajlo Policijski narednik u Kisaču.	Kovač Mihajlo iz Kisača k.br. 918.	Zločinac i ubica uništio knjižnicu Slovačkex Čitaonice u Kisaču zlostavljao progonio i tukao Slovački narod u Kisaču.
24.	Malinger Viliam	Semartonski Antal iz Gložana.	Kao komandant protiv avionske jedinice 5/2 Légv. Tüz. Oszt. u Djeru u 1943 god. izdavao naredjenja tući i zlostavljati sve Slovake.
25	Marmaroši Ištvanj Narednik policije u Gložanima.	Stupavski Pavle iz Gložana k.br. 276.	Kao narednik policije u 1944 god. zlostavljao i tukao Slovačko stanovništvo u Gložanima.
26.	Turčanji N.	Stupavski Stevan iz Gložana k. br. 300	Kao policajac u Gložanima gde je bio na službi 1944 god.kojom prilikom je tukao i zlostavljao Slovake.
27.	Varga N.	Hrćan Mihajlo iz Kisača k.br. 857.	Rukovodioc Organizacije Levente stanovnik iz N.Sada 1943 god. zlostavljao i tukao Slovačke momke nasilno teranih na vežbe tako da je više mladića od toga umrlo.
28.	Juhasz Šandor iz Tisafeldvar Oszolo Madjarska.	Valent Janko iz Lalića k.br. 77.	Kao Madjarski detektiv u 1942 - 1944 god. koji je mučio zlostavljao i tukao narod u "Armiji" u Novom Sadu.
29.	Benö Jožef bivši policajac u Kulpinu.	Zelenak Samujlo iz Kulpina k.br. 239.	Zlostavljao Slovačke momke silom terane na vežbe "Levente"
30.	Toth Mihalj bivši policajac u Kulpinu	Haško Andrija iz Kulpina i k.br.536 I Zelenak Samujlo iz Kulpina k.br. 239.	Koji je isterivao iz svojih domova na stražu mučio i proganjao Slovačko stanovništvo u Kulpinu. vidi zapisnik br: H/361 i H/359.
31	Hebök Mihalj policajac u Kulpinu	Haško Andrja iz Kulpina k.br. 536.	Terao nasilno ljude na stražu u Kulpinu a pored toga ih je i tukao.

Red br.	Prezime i ime zločinca	Prezime i ime dostavljača imena zločinca	Kakav zločin je počinio
32	Čepelj Mihalj bivši policaj u Kulpinu	Hasko Andrija iz Kulpina k.br.536.	Nasilno terao na stražu Slovake i pored toga ih je i tukao. vidi zapisnik br. H/361.
33.	Toth N.	Harpanj Mihajlo iz Kisača k.br. 548.	Narednik vodnik Vojna pošta X/2 bxi tukao mučio i zlostavljao Slovake.
34	Djulvez Lajoš iz Rumenke	Ušjak Samujlo iz B.Petrovca k.br.80	a Madjarski policijski agent koji je prijavljivao Slovake nakon čega su bizatvarani i mučeni. Vidi zapisnik br. A/83.
35.	Vezey Bela	Očovej Jovan iz B.Petrovca krojač	Kao Upravnik Tamnice u Budimpesti koji je zlostavljao i mučio zatvorene slovake. Vidi zapisnik br.B/36.
36.	Tilinger Niklos bivši policajt u Čibu.	Červeni Jovan,Čib k.br.465.	god.1941 mučio,progonio i pljačkao slovake. Vidi zapisnicu br.J/697.
37.	Schezer Andràs	Balaž Pavle,iz Čiba k.br.424.	kao gestapovac u Čibu, mučio,tukao i progonio slovake u Čibu. Vidi zapisnicu br.A/86.
38.	Haditz N.	Balaž Pavle,iz Čiba k.br.424.	imalac fabrike kudelje u Čibu, progonijo slovake u Čibu.
39.	Alendorfe Johan	Balaž Pavle,iz Čiba k.br.424.	kao gestapovac progonio,mučio i tukao slovake u Čibu.
40.	Schmoll Johann	Valentik Mihajlo iz Kulpina, k.br.364.	kao gestapovac u Kulpinu organizovao i nasilno odvodio slovake na prinudan rad i logore u nemačku. Vidi zapisnik broj: B/3o.
41.	Boost N.	Parnicky Mihajlo, i Kovač Mila Mihajlo k.br.189. iz B.Palanke	ova trojica zločinca pod red.br.41, 42 i 43.zatvorili su slovačku čitaonicu i uništili njenu knižnjicu, u B.Palanci.vidi zapisnicu: B/76.
42.	Müller Geza		
43.	Horgosi Jozsef		
44.	Scherfer N. bivši preds. opštine Pašićevo	Starke Samuel, evangelički biskup i Petrovič Mirko,ev. sveštenik obojica iz Bačkog-Petrovca	ova trojica zločinca su zatvarali, mučili i tukli slovački narod u Bačkom Petrovcu./zločinci pod rednim brojem: 44, 45 i 46./
45.	Mayer N. komandant jedin. SS.		
46.	Neuhoffer Fritz komandir jedin. SS.rodom iz Bulj-kesa.		
47.	Szekenderovity N.	Moravek Pavle,iz Silbaša.	ova zločinca pod red.br.47 i 48. pokušavali su nasilno da pomadjare slovake u Silbašu.Po njihovim nalogama bili su slovaci u Silbašu zatvarani, kde su bili zlostavljani. vidi zapisnik: D/16.
48.	Patacsity Jozsef		
49.	Trencz Jozsef gestapovac u Čibu.	Balaž Pavle iz Čeba, k.br.424.	koji je zlostavljao i mučio slovački narod u Čebu. vidi zapisnik:A/86.
5o.	Schajder Istvany gestapovac u Čebu	Balaž Pavle iz Čeba k.br.424.	koji je mučio i progonio slovački narod u Čebu, vidi zapisnik br. A/86
51.	Klucsik Pàl,	Cibula Jozsef krojač iz Pivnica.	ova trojica okupatorsla policajca u Pivnicama mučili su, tukli i progonili slovački narod u Pivnicama vidi zapisnik br. B/37.
52.	Bernhardt Fülöp		
53.	Chrcsek Mihàly policajci iz Pivnice.		
54.	Palenkas Pàl iz Pivnica	Mocko Jovan iz Pivnica k.br.763.	okupatorski agent koji je odavao slovake madjarskoj žandarmeriji.
55.	Varga Lajos iz Rumenke	Kardelis Djura iz Kysača k.br. 338.	pljačkao slovački narod u Kysaču
56.	Huday Istvàny iz Rumenke	Kardelis Djura iz Kysača	pljačkao slovački narod u Kysaču.
57.	Sòs Kàlman	Pavlov Mihajlo iz Kysača k.br. 42o.	nastavnik "Levente" u Kisaču god.1941.kao takav davao madjarskim žandarmima slovačke mladiće da ih ovi isprbijaju samo zato što nisu znali madjarski govoriti.

Red. br.	Prezime i ime zločinaca.	Prezime i ime dostavljača imena zločinca	Kakve zločine je počinio
58.	Nagy Jelena rodj. Varsànyi iz Novog Sada, ul. Pen. Petra Biga br. 13.	Melich marija rodj. Grnja, iz Novog Sada	ova zločininjica je odavala slovake za vreme razije u Novom Sadu koje su mad. faš. vojske ubijale i bacali u Dunav, vidi zapisnik. C/54
59.	Franka Jànos policajt u Glozanima.	Stupavski Stevan, Glozani k.br. 3oo.	kao takav tukao i proganjao Slovake u Glozanima.
6o.	Kondorosi N. zandarski örmester. u Pivnicama	Tyr Karol, Pivnice i Zihlavsky Pavle, iz Pivnica,	kao takav mucio, tukao i proganio Slovake u Pivnicama. vidi zapisnik br. H-169.
61.	Molnàr N. zandarmerijski narednik u Pivnicama.	Tyr Karol, iz Pivnica i Zihlavsky Pavle, iz Pivnica.	kao takav mucio, tukao i progonio slovake u Pivnicama. vidi zapisnik br. H-169.
62.	Morvay Jànos, iz Torze, policajac u Pivnicama.	Pap Andrija, Torza, k.br. 469.	tukao i proganio slovacke mladiće na vjezbama u org. "Levente" vidi zapisnik br. H-168.
63.	Komjaty Zoltan major	Smisek Josip, iz Kulpina k.br. 119.	1941. god. u Kolosvàru M. kir. 9. H. kòrhaz. tukao i progonio slovake.
64.	Tönigold N. tizedes iz sela Marora.	Hrnciar Samuel iz Lalića.	kao takav u prinudnoj radnoj jediniciu mestu Szentendre progonio slovake i nije dozvoljavao da se tamo odvedeni slovaci smeju na svom jeziku razgovarati.
65.	Csonka N. törzörmester u zatvoru Margi-körüt Budin/Bpest/	Valentik Andrija, iz Petrovac, Hmeljova ul. k.br. 866.	kao takav mucio i tukao slovake u zatvoru.
66.	Suhajda N. kapetan u Pécsu.	Palenkaš Pavle, iz Petrovca, Hasicska ul. k. br. 53o.	U voj. jedinici 8/I. zlj. 2 szd. mucio i progonio slovake u nasilno odvedenih u tuj jedinicu.
67.	Bedecs Zoltan, ucitel u Pivnicama	Maron Josip, iz Pivnica	kaotakav nasilno je chtjeo pomadariti slovacke djece tukao slovacke djece u skoli. vidi zapisnik br. I-47.
68.	Györi Ferencs, opst. beleznik u Bajsi, srez B. Topola.	Chalupka Karol, evang. svest. u Bajsi.	proganjao slovake i nasilno je pokusavao slovake pomadariti.
69.	Pap Mihàly, zandar u Pivnicama	Zihlavsky Pavle, iz Pinica.	kao takav micio, tukao i pronijo slovake u Pivnicama.
7o.	Fodor N. ucitelj u Pivnicama.	Tot Stevan, iz Pivnica k.br. 25o.	ovaj zlocinac na kraju skolske godine nije chtjelo izdavati slovackim ucenicima a to samo zato sto djeca nisu chtjela da se pomadjare, dok ih je on nasilio, i pri tom ih tukao. vidi zapisnik br. I-57.
71.	Fekete Tybor, skolski inspektor u Novom Sadu	Tyr Mihaljo iz Pivnica.	1941 god. nasilno je nudio slovacke ucitelje da si pomadjare imena vidi zapisnik br. I-62, I-62b i I-62c.
72.	Snajder Jànos opstin. beleznik u Kisacu. 1942 g.	Ededy Jovan, ucitelj iz Kisaca.	zatvorijo Slovacko citalacko udruzenje i proganio clanove udruzenja.
73.	vitéz Töröncsik Rakus, kolonizovan u Kisacu.	Suljan Jovan, Kisac k.br. 129o.	pridavajao Zotimao/zemlju od slovaka i istih progonio. vidi zapisnik br. J-35.
74.	Dr. Szalay Tybor, sreski nacelnik u Novom Sadu	Kukucka Pavle, Petrovac zeljeznicka ul. 1182.	kao takav je sprovodio raziju u B. Petrovcu i bio predsednok komisije/suda/koje osudjivala ljude na smrt. vidi zap. br. C-2o6.

Red. br.	prezime i ime zlocinca	prezime i ime dostavlaca imena zlocinca	kakve zlocine je pocinijo.
M75.	Nagyiday Mihàly komandant policije u Pivnicama	kx Pudelka Pavle, iz Torze k.br.78.	kao takav mucio,tukao i proganio slovake u Pivnicama.
76.	Klein Teobald,	Cjerni Stevan,iz Pivnica. k.br.574.	tukli i progonili slovake u Pivnicama zlocinci pod red,br.76-78.
77.	Kalko Istvàny,		
78.	Valentyik Mihàly policajti u Pivnicama.		
79.	Molnàr N. komandir cete /radne/ 5o18.	Chrcek Andrija,iz Pivnica k.br.59.	kao takav tukao i progonoi slovake koji su tamo bili odvedeni na prinudan rad.
8o.	Welker Mikulas policajac u Pivnicama	Pintir Pavle, iz Pivnica, k.br.738.	kao takav tukao i progonio slovake u Pivnicama.
81.	Kajari Jozsef, policajac u Pivnicama	Pintir Pavle, iz Pivnica k.br.738.	kao takav tukao i progonio slovake u Pivnicama.
82.	Zemberi Andras, policajac u Pivnicama	Pintir Pavle iz Pivnica, k.br.738.	kao takav tukao i progonijo slovake u Pivnicama.
83.	Szpisiak N. policajac u Pivnicama rodom iz Bajse.	Hronec Mihajlo iz Pivnica,k.br.836.	mucio,tukao i progonijo slovake u Pivnicama vidi zapisnik br.H-181.
84.	Péthy Imre, hadaprod u Keckemetu.	Durgala Andrija,iz Pivnica, k.br.542.	kao takav u oficir u radnoj jedinici na aerodromu u Kecskemetu 5o32"Nemzetségi munkasszazad mucio,tukao i proganjao slovake i vredjao narodnu cast slovacima koji su tamo bili prinudno natjerani na rad.vidi zap.H-178.
85.	Szebestjan N. predsednik opst. Kulpin.	Bobiak Mihaljo, iz Kulpina.	progonio slovake u Kulpinu.
86.	Halmos Péter, inspektor min. skola u Bpesti.	Ededy Jan,ucitelj Kisac	kao takav pokusavao je nasilno da pomadjari slovacke skole u Kisacu. vidi zapisnik br. I-19.
87.	Tòth N. inspektor skola 1941 g.u N.Sadu	Stevcik Zuzana,iz Kisaca	otpustao iz sluzbe slovacke ucitelje u Kisacu. vidi zapisnik br.I-22-
88.	Marosi Gyula, cinovnik	Klucik Mihajlo,iz Pivnica i Vinkovicova Eva iz Pivnica	ovi zlocinci pod red.brojem 88-92. kada su bili kao nastavnici /uciteli/ org."Leventa" u Pivnicama, trudili su se jedan ispred drugom jace muciti i zlostavljati momke u Pivnicama vidi zapisnik br. I-35 i I-36.
89.	Oltvànyi N. cinovnik		
9o.	Fodor N. ucitelj		
91.	Turmerey N. uradnik.		
92.	Pap Mihàly, obucar		
93.	Szüke Béla, profesor gimnazije u Suranima /Cechoslovacka/	Mocko Michal, student iz Pivnica	mucio i zlostavljao slovake studente.vidi zapisnik br. I-38.
94.	Otto Fülöp, cinovnik u Kisacu	Ededy Jovan,ucitelj Kisac	odavao je slovacke ucitelje. vidi zapisnik br. I-39.
95.	Kurthy Hübsen ucitelj "Levente" u Torzi.	Mihalik Andrija, Torza/salas/ br.14. i Djuga Jovan,Torza k.br.595.	mucio, tukao i proganio slovake i vredjao narodnu cast slovacima. vidi zapisnik br. I-4o i I-41.